

Prof. J. Nathans

Het MAB vóór 50 jaar

maart 1933

Het Internationaal Accountantcongres 1933 dat in Juli te Londen onder het voorzitterschap van 'The Rt. Hon. Lord Plender, G.B.E.LL.D., F.C.A. zal worden gehouden wordt georganiseerd door de acht verenigingen van accountants welke in Schotland, Engeland, Wales en Ierland zijn gevestigd. Het programma wordt in het MAB overgenomen. Opgemerkt wordt daarbij dat, wanneer men meent internationaal te handelen als men alle nationaliteiten uitnodigt en gelegenheid geeft om aan discussies deel te nemen deze opvatting in Nederland niet wordt gedeeld. Er is hier te lande ontstemming gewekt door de wijze, waarop men in Engeland en dat nog wel met de voorbeelden van Amsterdam en New-York voor ogen, de buitenlandse collega's terzijde heeft gesteld. Als inleiders traden namelijk naast één Duitser uitsluitend Engelse en Amerikaanse collega's op.

Dr. J. J. Hanrath publiceerde in 1931 een boek dat de statistieken van het goederenvervoer tot onderwerp had. Dit boek werd in het vorige nummer besproken door Van Zanten, die naast een aantal critische opmerkingen met betrekking tot de inhoud en slechte taal en stijl van den schrijver toch de hoop uitsprak dat de schrijver succes zou oogsten en dat diens plan om tot een vervoerstatistiek te komen zou slagen. Hij merkt daarbij op dat in het boek de statistiek van het vervoer per vrachtauto en per vliegtuig geheel ontbreekt ofschoon beiden een steeds grotere plaats in het totaal vervoer beginnen in te nemen; de auteur zou zich om praktische redenen tot het vervoer per spoorweg, per binnenschip en per zeeschip hebben beperkt. De Directeur-Generaal van de Statistiek reageert met een ingezonden mededeling in het huidige nummer en wel met de woorden dat, wanneer het in Nederland mocht komen tot het samenstellen van statistieken van het goederenvervoer, deze naar zijn overtuiging vanzelfsprekend ook het goederenvervoer per vrachtauto zullen moeten omvatten. Over het vervoer per vliegtuig wordt in het geheel niet meer gesproken.

Destijds werd het examen voor accountant der directe belastingen krachtens een ambtenarenbesluit-belastingdienst afzonderlijk ingericht. Westra bespreekt nu een opgave van het examen dat in 1931 werd afgenomen. Het uit te werken probleem betreft de slechte gang van zaken bij een ijzergieterij welke geëxploiteerd wordt door een machinefabriek. De candidaat dient

advies te geven of tot voortzetting dan wel stopzetting moet worden besloten; in dat laatste geval zal de machinefabriek het gietwerk uiteraard elders moeten betrekken. Westra gaat, na tot stopzetting te hebben geconcludeerd nog een stap verder: Wel dient overwogen te worden of de gehele onderneming moet worden stopgezet, voor de beoordeling van deze vraag zijn echter niet voldoende gegevens verstrekt. Na wat aanpassing van het aangeboden cijfermateriaal zou het vraagstuk vandaag nog actueel zijn.

Nog enkele tijdbeelden welke via het repertorium tot ons komen:

- Van Galen trekt te velde tegen de idee van de 40-urige werkweek en bepleit verlaging van loon en vergroting van kapitaalvorming. (ESB 1932)
- Bakker acht rationalisatie een belang van sociale betekenis dat niet uitsluitend uit het oogpunt van de ondernemers mag worden gezien. Vooral de vakbeweging dient te streven naar medezeggenschap der arbeiders bij voorbereiding en uitvoering van rationalisatiemaatregelen. (Administratieve Arbeid 1932)
- Bordewijk acht bedrijfsmedebezit van nog beperkter strekking dan winstdeling. Toepassing is slechts een succes geweest in kleinere zaken, waar een sfeer van waardering en vertrouwen heerst. (De Economist 1932)
- Van der Valk ontwikkelt zijn bezwaren tegen het denkbeeld van prof. dr. ir. Gelissen betreffende de oprichting van een collectieve gemeentelijke industriebank in Limburg. (ESB 1932)
- Ligthart stelt dat de ongunstige toestand van de suikerindustrie een gevolg is van een tot het absurde opgevoerd protectionisme. Het Chadbourne-plan heeft een zwakke zijde, omdat het zich alleen bezig houdt met de exporterende landen en de invoerende landen vrij laat. Een blijvend afzetgebied zal voor de exportlanden wel nooit meer ontstaan, zodat de ondergang van een groot deel van de Java-suikerindustrie voor de deur staat. (Stat. afd. Amsterdam Bank 1932)